

Vi vågar - Ni vinner

Flyglotteriet startar 1 maj

Redan i förra numret av Modellflygsport kunde i korthet meddelas, att KSAK fått tillstånd att under jubileumsåret 1950 anordna ett flyglotteri. KSAK har beslutat att en viss del av lotterna skall få försälas av de organisationer som tillhör KSAK, för att dessa därigenom direkt skall tillföras de med försäljningen förbundna provisionerna, vilka annars skulle komma andra försäljare till godo.

För att ytterligare stimulera klubbarnas lottförsäljning anordnar KSAK en lottförsäljningstävling (en separat tävling för de registrerade modellflygklubbarna och en för de anslutna klubbarna).

De registrerade modellflygklubbarna inbjudes härmed att delta i denna tävling enligt nedanstående förutsättningar och villkor.

- A Försäljningstävlingen äger rum under tiden 1 maj - 2 augusti, då slutredovisningen skall ha skett.
- B Klubbarna erhåller den sedvanliga försäljningsprovisionen (40 öre per lott vid försäljning av minst 100 lotter) oberoende av tävlingen.
- C Den registrerade modellflygklubb som under tävlingsperioden uppnått bästa försäljningsresultatet, d.v.s. sålt och redovisat det största antalet lotter, erhåller första pris. Den

som uppnått det näst bästa resultatet erhåller andra pris etc.

- D Prissumman i tävlingen mellan de registrerade modellflygklubbarna utgöres av 1.300 kr kontant enligt följande uppdelning:
 - 1:a pris 500 kr
 - 2:a pris 300 kr
 - 3:e pris 200 kr
 - 4:e pris 100 kr
 - 5:e - 8:e pris 50 kr
 - 9:e - 12:e pris 25 kr
- E Vinnande klubb disponerar sitt pris på sätt som klubbledningen finner lämpligt.
- F För att erhålla pris skall antalet försålda och redovisade lotter för registrerad modellflygklubb vara minst 100 st.
- G All redovisning skall ske genom den av KSAK godkände klubbledaren.

I nästa nummer av Modellflygsport kommer vi att lämna ytterligare en del anvisningar om denna tävling, men redan nu vill vi påpeka att reklamen för lotteriet blir omfattande. KSAK:s 50-årsjubileum kommer givetvis att i hög grad påverka intresset för lotteriet. Den publicitet som jubileet kommer att få, bör utnyttjas av klubbarna vid försäljningen.

Det är skäl att påminna om, att under flyglotteriet 1948 sålde klubbarna

Forts. på sid. 8

Bilaga medföljer.

PT-49 avgjord

Aeroklubben i Malmö har återigen vunnit Prestationspristävlingen fastän med åtskilligt mindre marginal än förra gången. Malmöklubben och i första hand dess klubbedare Terje Larsson gratuleras hjärtligt till segern, bakom vilken det ligger en väldig arbetsprestation. Vi gratulerar också andre pristagaren, Trelleborgs Modellflygklubb och de därpå följande Klubbarna, Svalan i Roslagsbro och Falkarna i Norrtälje. De båda sistnämnda har gjort en fantastisk prestation genom att tävla med en energi, som vi sällan sett prov på tidigare.

Den kompletta placeringslistan är redan utsänd. Här presenteras de tretton, som vunnit penningpriser. Pengarna kommer med posten, tillsammans med hjärtliga lyckönskningar.

1. M 10, Aerokl. i Malmö, Mfsekt., 760 poäng: 300 kronor.
2. M 112, Trelleborgs Mfk, 702 poäng: 200 kronor.
3. B 9, Mfk Svalan, Roslagsbro, 668 poäng: 100 kronor.

Forts. på sid. 8

BEHÖVER DIN KLUBB 500 kronor?

I så fall bör klubben vara med i den lottpristävling som börjar 1 maj och som du kan läsa om på första sidan.

Vet Du ...

... VAD MODELLFLYGAREN FÅR FÖR 1 KRONA

Sysslar Du med modellflygsport eller med skalamodellbygge tjänar Du på att registrera Dig hos KSAK. Detta går så till att Du sänder in namn, adress och 1 krona till KSAK, Malmskillnadsgatan 27, Stockholm.

Som kvitto på avgiften får Du ett modellflygarpass som också är ett bevis på Din samhörighet med KSAK, centralorganisationen för hela det svenska privatflyget.

När Du sålunda blivit registrerad hos KSAK får Du igen Din enkrona många gånger om:

DU FÅR...

... tidningen "Modellflygsport" gratis ett helt år (12 nummer),

DU FÅR...

... ett helt dussin perfekta skalamodellritningar gratis under året, en i varje nummer av tidningen,

DU FÅR...

... ritningar till lättbyggda och välflygande tävlingsmodeller gratis mot porto,

DU FÅR...

... byggsatser till särskilt utprovade modellflygplan till rabatterade priser och

DU FÅR...

... anvisningar om hur Du skall kunna starta en egen modellflygklubb bland Dina kamrater och hur Du därigenom skall kunna få en hel del nya förmåner (t.ex. erövra KSAK:s modellflygmärken, delta i KSAK:s modellflygtävlingar, instruktörskurser m.m. m.m.).

FYLL I BIFOGADE INBETALNINGSKORT I DAG om Du inte redan skaffat Dig det grå modellflygarpasset som på framsidan har årtalet "1950". Om Du redan har detta pass, ge då inbetalningskortet till en god vän och se till att han verkligen skickar in det med posten.

GÅ REDAN NU TILL POSTEN...

... så att Du inte går miste om tidningen i fortsättningen. Nästa nummer som kommer i mitten av april skickas bara ut till dem som registrerat sig för 1950.

"Vingtanks-Phönix"

-en minnesvärd gamling-

Phönix-jagaren eller Phönix typ 9, som den österrikiske tillverkaren kallade flygplanet, var det svenska flygvapnets första egentliga jaktplan.

Planet introducerades i Sverige år 1919 av ingenjören och jaktflygaren Edmund Sparmann, vilken tillsammans med den på sin tid kände konstflygaren kapten Perini här visade upp sin firmas --- Phönix Flugzeugwerke i Wien-Stadlau --- förmåsta skapelser, Phönix-jagaren och Phönix typ 6, den senare mera känd som Dront (även den använd av svenska flygvapnet).

Chefskonstruktör för Phönix-jagaren var en på den tiden ung tysk ingenjör vid namn Ernst Heinkel, sedermera som bekant ledare för en av Tysklands största flygplanfabriker.

Phönix-jagaren, som i serie kom fram först 1918 och som sammanlagt tillverkades i omkring 160 exemplar, anskaf-

fades i ett 15-tal exemplar av det svenska flygvapnet.

De flygplan som inköptes utrustades emellertid inte med den ursprungliga Hiero-motorn på 230 hk utan med en något svagare motor på 180 hk. Den lägre effekten till trots var emellertid denna motor större än originalmotorn, varför man tvingades flytta bränsletankarna från sin ursprungliga plats bakom motorn till övervingens översida.

Trots att man på vissa håll ansåg att dessa och andra i Sverige företagna förändringar avsevärt försämrade flygplanets egenskaper, var Phönix-jagaren en synnerligen omtyckt maskin, som på sätt och vis lade grunden till vårt jaktflyg av idag. Ännu så sent som 1925 tillhörde Phönix-jagaren vår "första linje".

DATA OCH PRESTANDA (med 230 hk motor):

Spännvidd	9,8 m
Längd	6,85 m
Höjd	2,79 m
Vingyta	25 m ²
Tomvikt	655 kg
Flygvikt	805 kg
Vingbelastning	37 kg/m ²
Toppfart	180 km/tim
Stigtid till 1000 m	2 min 30 sek

Vem kan bli flygare?

Vet du vad som egentligen krävs av en flygare? Man behöver inte vara någon "stälman" som du kanske tror. Där emot är det vissa andra egenskaper som krävs. Militärpsykologen Torsten Husén berättade om den saken i radio för en tid sedan. Vad som krävs av en flygare om det skall gå väl för honom, är inte så mycket djävhet och snabbhet utan ett visst lugnt temperament. Husén kallar det "stabilitet i personligheten som helhet". Vad han menar är att ryckiga och obalanserade pojkar inte passar som flygare. "Precision och jämnhet spelar större roll än snabbheten", anser Husén. Dessutom krävs en viss teknisk begåvning och förmåga att överblicka en massa saker samtidigt.

Så nu vet du det om du tänker bli flygare, vilket du naturligtvis vill, eller hur?

Månadens modell:

J 1

PHÖNIX - JAGAREN

Dessa sidor tillägnas Sveriges unga modellflygare

med hälsning från
FLYGVAPNET

SLOTS

EXTRA BRÄNSLETANK

KYLARE

SLOTS

BYGGNADSSÄTT:
HELA PLANET I TRÅKONSTRUKTION.
KROPPEN PLYWOODKLÄDD
VINGAR OCH STJÄRTPLAN DUK-
KLÄDDA.

FÄRG-SHEMA:
HELA FLYGPLANET MELLAN-
GRÅTT, ELLER CAMOUFLAGE-
MÅLAT I SMUTSGULT OCH BRUNT.
NATIONSBETECKNINGAR VIT
BOTTENCIRKEL MED SVARTA
KRONOR.
SIFFRORNA SVARTA

AVGASRÖR

SLOTS

EXTRA BRÄNSLETANK

KYLARE

KYLVATTENRÖR

MOTOR:
EN BMW 135 HK ELLER
EN 230HK HIERO.
BÅDA TYPERNA VATTENKYLDA
6-CYL. RADMOTORER.

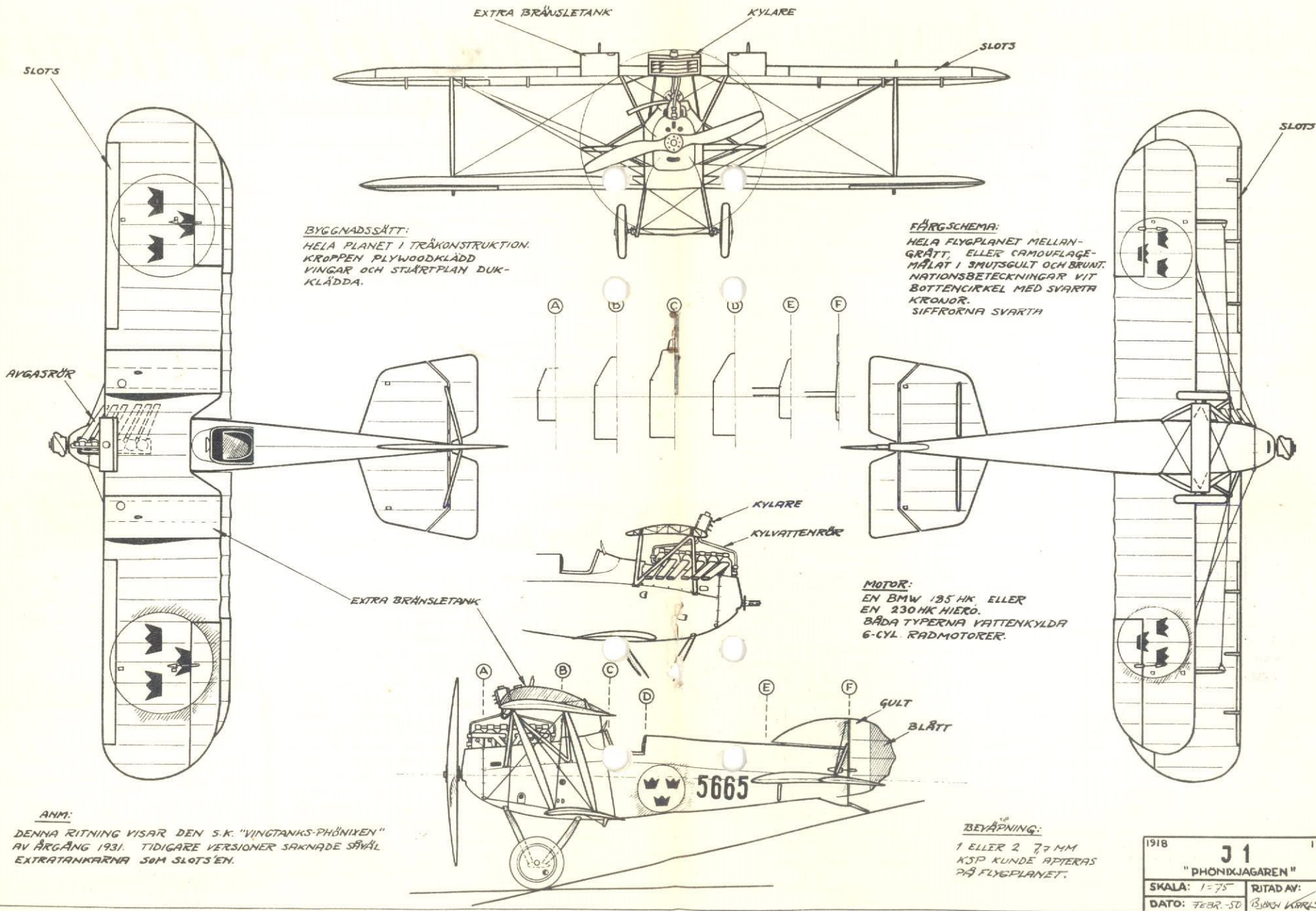
ANM:

DENNA RITNING VISAR DEN S.K. "VINGTANKS-PHÖNIEN"
AV ÅRGÅNG 1931. TIDIGARE VERSIONER SAKNADE SÄVÄL
EXTRATANKARNA SOM SLOTS'EN.

BEVÄPNING:

1 ELLER 2 7,7 MM
KSP KUNDE APTERAS
PÅ FLYGPLANET.

1918	J 1	1932
"PHÖNIXJAGAREN"		
SKALA: 1:75	RITAD AV:	
DATO: FEBR.-50	BJÖRN KARLSTRÖM	

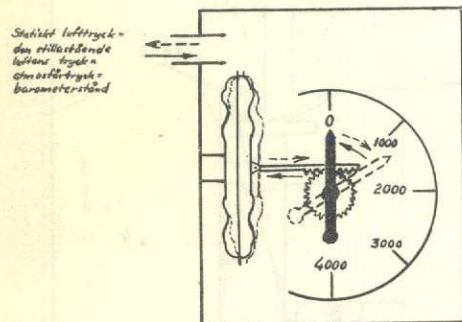

Höjdmätning i flygplan ~

Vem som först kom på idén att använda barometriska höjdmätare på flygplan kan inte avgöras med säkerhet. Att i detta sammanhang tala om uppfinning är knappast befogat, eftersom det här endast är fråga om en avart av den vanliga aneroidbarometer, som våra sjöfare i flera hundra år haft att lita sig till.

Inom flyghöjdmätningen är det barometriska systemet fortfarande det mest använda. Radio- och radartechniken har givetvis delvis revolutionerat även höjdmätningen, men trots detta har den barometriska höjdmätaren fortfarande lyckats bevara sin ställning som det vanligaste av alla höjdmätningssystem.

I princip består den barometriska höjdmätaren av ett membran i form av en lufttom metall dosa (aneroid), vars

----- Höjdnökning = tryckminskning
 ————— Höjdminskning = tryckökning
 Den barometriska höjdmätarens princip.

volym påverkas av det omgivande lufttrycket. Membranet påverkar ett kuggsegment, vilket i sin tur via en visare överför membranets rörelser till en fast skala. Denna är emellertid inte graderad i millimeter Hg (kvicksilver) utan i meter. Genom att kombinera ett flertal dylika system kan allt större mätnoggrannhet erhållas.

Den barometriska höjdmätarens vanligaste form är den s.k. klockhöjdmätaren, där genom ett arrangemang liknan-

de en vanlig klockas tim- och minutvisare. Den ena visaren markerar hundratal och den andra tusentals meter. Mätnoggrannheten för denna barometriska höjdmätare håller sig vid 5-10 m, räknat vid marken.

En nackdel med detta slag av höjdmätning är att höjdmätaren, vilken är kalibrerad efter en s.k. standardatmosfär, ofta måste korrigeras med hänsyn till lufttrycket över det område man överflyger eller avser att överflyga. Dessutom bör observeras att mätaren hela tiden anger flygplanets höjd över startplatsen, icke höjden över den underliggande terrängen.

Avsevärt mer exakt ifråga om mätnoggrannhet är radio- och radarhöjdmätningen - en fördel som dock delvis neutraliseras av radio- och radarhöjdmätningens relativt ringa räckvidd. Båda systemen är numera mycket vanliga och förekommer bl.a. på flertalet moderna trafikflygplan.

Radiohöjdmätningen kan i princip jämföras med den såväl inom flyget som flottan använda akustiska höjd- respektive djupmätningen. En sändare i flygplanet skickar en radioimpuls mot den underliggande terrängen. Genom att jämföra den tid som åtgår för att denna impuls skall hinna reflekteras och returneras till en på annan plats i flygplanet belägen mottagare med den tid som krävs för en direktimpuls mellan sändaren och mottagaren kan på detta sätt flygplanets höjd över marken lätt bestämmas.

Av övriga höjdmätningssystem kan vidare nämnas det optiska, vilket emellertid är tämligen begränsat i sin användning, då det förutsätter klar marksikt.

Mest lovande av de nya höjdmätningssystemen ter sig onekligen radarhöjdmätaren, men det gäller att övervinna systemets nackdelar som består i begränsad räckvidd samt i tung, komplicerad och kostsam apparatur.

Största värdet hos såväl radio- som radarhöjdmätningstekniken ligger otvivelaktigt i de båda systemens ovärderlighet som hjälpmedel vid landning i dåligt väder.

TiM III

TEKNIK I MINIATYR
 1950

Fredagen den 10 mars öppnades en internationell modellbyggarutställning på Tekniska Museet, den tredje i ordningen som intendent Torsten Althin arrangerat i samarbete med Teknik för Alla och Dagens Nyheter och den första av dessa utställningar som haft utländska deltagare.

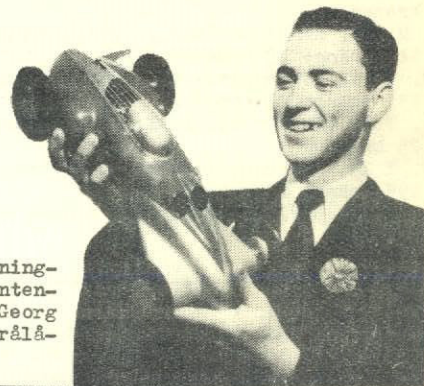
Utställningen som hållits öppen till den 26 mars har bjudit på en utsökt samling modellarbeten inom olika branscher och har säkerligen verkat mycket stimulerande inte minst bland flygentusiasterna.

Det är av förklarliga skäl huvudsakligen skalamodelbyggarna som varit representerade. Det vackraste bygget presenterar (som vanligt) Åke Kronblad som deltar med en helikopter "Bell 47 D" i skala 1:25, ett fullödigt mästerverk. Bland andra välkända modellflygare märks Jonas Nauclér (medlem i modellflygkommittén) som har med en flygande "Boeing L-15 A", som är för-

sedd med en liten amerikansk kolsyre-motor av typ "Campus Bee".

Ett antal linstyrda reaktionsflygplan har tilldragit sig stor uppmärksamhet, t.ex. Stig Markebos, Jönköping och Karl-Axel Janssons, Linköping. Den sistnämnde utställde sin lilla ettriga "Cyklon 2", som man gärna skulle velat se i luften.

Som utställningskommisarie debuterade Lars-Jonas Ångström, som härmed gratuleras till den i alla avseenden lyckade utställningen.

T.h. Lars-Jonas Ångström, utställningens kommisarie. Nederst t.v. Intendent Torsten Althin och ingenjör Georg H. Dérantz beundrar de verkliga vråläken. T.h. därom KSAK:s monter.

BILDA EN MODELFLYGLUBB!

Om Du som är enskilt registrerad hos KSAK vill bilda en egen modellflygklubb, kan Du hos KSAK begära uppgift om vilka enskilt registrerade som finns på orten. Om det blir minst 5 man, kan Du tillsammans med dem bilda en klubb och få en rad nya förmåner.

Forts. från sid. 2

4. B 82, Norrtälje Mfk Falkarna, 657 poäng: 75 kronor.
5. Y 53, Sundsvalls Flygsällskap, Mfsekt., 557 poäng: 75 kronor.
6. M 331, Limhamns Mfk, 497 poäng: 50 kronor.
7. H 419, Tjustbygdens Fk, Mfsekt., Västervik, 436 poäng: 50 kronor.
8. S 228, Karlstads Mfk, 346 poäng: 25 kronor.
9. M 428, Hemgårdseskad., Trelleborg, 345 poäng: 25 kronor.
10. A 96, Gubbängens Mfk, Stockholm, 331 poäng: 25 kronor.
11. T 7, Mfk Nimbus, Kumla, 316 poäng: 25 kronor.
12. T 29, Örebro Scoutkår, Mfsekt., 299 poäng: 25 kronor.
13. W 36, Borlänge Mfk, 272 poäng: 25 kronor.

Forts. från sid. 1

nära hälften av de 100.000 lotterna, varigenom de direkt tillfördes 20.000 kronor i provisioner samt vinster i den försäljningspristävling som även då anordnades.

Lotter i sådana varulotterier som Flyglotteriet, Skyttelotteriet m.fl. är i allmänhet mycket lättsålda. Vad som behövs för en klubb för att den skall göra sig en god inkomst är endast att den lägger upp försäljningen på rätt sätt - och i god tid.

Lottpriset blir som vanligt 2:10 kr.

Dragningen i lotteriet sker den 15 augusti.

Rapporter om tävlingens gång kommer att så långt det är möjligt tillställas de deltagande klubbarna efter hand som tävlingen fortskrider.

HÖRJA ORGANISERA FÖRSÄLJNINGEN REDAN NU. DEN 1 MAJ BÖRJAR TÄVLINGEN.

500 kr kontant är första pris i KSAK:s lottförsäljningspristävling som börjar den 1 maj. Läs om tävlingen på första sidan.

WAKEFIELD

Från våra finska vänner har vi fått ovanstående reklamärke som Finlands Flygförbund använder på sin post för att göra reklam för årets Wakefield-tävlingar.

KSAK har lovat att välja ut ett antal kvalificerade wakefieldflygare utanför det officiella svenska laget. 5 å 10 man från Sverige får nämligen göra tjänst som "proxy"-flygare i Finland. De får själva betala båtresan över till Åbo eller Helsingfors, medan finnarna bjuder på resorna i Finland o uppehållet under tävlingen.

De som har intresse för saken skall snarast göra en preliminär anmälan hos KSAK. Det lönar sig inte att vända sig till Finland direkt.

PRESTATIONSPRISTÄVLINGEN 1950 Februari - rapporten

1.	M	10	Malmö	424
2.	Y	53	Sundsvall	205
3.	A	96	Stockholm	200
"	M	331	Limhamn	200
4.	S	228	Karlstad	176
5.	T	73	Karlskoga	160
6.	E	6	Åtvidaberg	134
7.	A	448	Stockholm	120
8.	T	29	Örebro	106